

СУГОНЯКО

Дмитро Олександрович
dmytro.sugonyako@gmail.com

УДК 005.21: 658

ТОПАЛ

Анастасія Сергіївна
mle.anastasiia@yandex.ua

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК
ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ВИРОБНИЦТВА

STRATEGIC MANAGEMENT AS A
KEYEFFECTIVE PRODUCTION

к.е.н., доцент кафедри публічного управління та менеджменту організацій, Чернігівський національний технологічний університет

студент, Чернігівський національний технологічний університет

У даній статті розглядається роль стратегічного менеджменту у формуванні ефективної системи виробництва, значення раціонального розподілу ресурсів у створенні та використанні можливостей підприємства для виходу на міжнародний рівень, вплив міжнародної діяльності підприємств на формування іміджу країни.

В данной статье рассматривается роль стратегического менеджмента в формировании эффективной системы производства, значение рационального распределения ресурсов в создании и использовании возможностей предприятия для выхода на международный уровень, влияние международной деятельности предприятий на формирование имиджа страны.

The role of strategic management in the development of the effective manufacturing system, importance of the efficient allocation of resources for the creation and use of enterprises' capacities for the international expansion, impact of enterprises' international activities on the favourable country's creation are analysed in this article.

Ключові слова: стратегічний менеджмент, організація виробництва, глобалізація, економічні процеси, виробничі процеси, виробництво продукції

Ключевые слова: стратегический менеджмент, организация производства, глобализация, экономические процессы, производственные процессы, производство продукции

Keywords: strategic management, manufacturing process management, globalization, economic processes, manufacturing processes, manufacture of products

ВСТУП

Сучасна глобалізація економічних процесів вимагає від суб'єктів господарювання знаходити компроміс між забезпеченням високої якості та зменшенням витрат на виробництво продукції або надання послуг. Водночас підприємства повинні дбати про свій імідж на міжнародному ринку.

В умовах, коли наша країна зайняла активну позицію у завоюванні міжнародного авторитету та участі у світовій торгівлі, перед національними виробниками постала нова і водночас досить складна задача – зробити українську продукцію конкурентоспроможною на міжнародному ринку. Реалізація цього завдання вимагає не лише забезпечення відповідності виробів світовим стандартам якості, але й розумного ціноутворення та створення певного бренду. Всі ці причини вимагають докорінної зміни виробничих процесів, що застосовуються на українських підприємствах. Дослідження ролі

стратегічного менеджменту в організації виробництва стає актуальним для сучасних прикладних розробок українських науковців, як ніколи раніше.

Дослідженням питань організації виробництва займалися І.М. Бабук, В.Г. Васильков, О.С. Виханський, В.М. Гриньова, Я. Монден, Й.М. Петрович, І.М. Разумов та інші. Стратегічне управління було предметом дослідження І. Ансоффа, І.А. Бланка, В.С. Єфремова, М. Портера, А. Дж. Стрікланда, А.А. Томпсона та багатьох інших. Проте зв'язок стратегічного менеджменту та організації виробництва все ще залишається мало дослідженим.

МЕТА СТАТТІ полягає у вивченні ролі та впливу системи стратегічного менеджменту на формування конкурентоспроможності національних підприємств на міжнародному ринку за рахунок удосконалення організації виробництва, і, як наслідок, створення позитивного іміджу країни у зарубіжних партнерів.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною базою роботи є наукові праці зарубіжних і вітчизняних науковців, Internet-ресурси, законодавчі та нормативні документи в сфері стратегічного розвитку та організації виробництва.

РЕЗУЛЬТАТИ

Стратегічний менеджмент є невід'ємним інструментом прийняття управлінських рішень, оскільки саме від результативності стратегічних рішень залежить ефективність господарювання підприємства у довгостроковій перспективі. Ряд типових та найбільш висвітлених стратегій розвитку виробничого підприємства тісно пов'язані з витратами [1]. Отже, питання зменшення витрат не повинні залишатись поза увагою при прийнятті стратегічних рішень.

Охопити увесь спектр виробничих витрат від постачання та ефективного використання ресурсів до режиму праці та відпочинку працівників можна за рахунок раціональної організації виробництва.

Стратегічне спрямування пояснює тлумачення організації виробництва як сукупності взаємо-

пов'язаних видів діяльності та практичних дій, що спрямовані на створення або вдосконалення існуючих систем підприємства з виробництва продукції, робіт, послуг, сприяє підвищенню спроможності виробництва адаптуватися до змін, підвищенню продуктивності праці [2].

Стратегічні рішення керівників безпосередньо впливають на систему організації виробництва підприємства. Так, бажання вийти на європейський рівень змушує українських виробників шукати шляхи підвищення якості продукції, що безпосередньо впливає на весь виробничий процес. Потрібно зазначити, що на даний час навіть на досить сучасних українських підприємствах все ще залишається багато ручної праці, що не дозволяє вітчизняній продукції конкурувати з європейською як за якістю, так і за ціною. Як наслідок, можемо спостерігати тенденцію того, що на експорт до країн Європейського Союзу йде сировина та напівфабрикати, а в Україну імпортується готова продукція, досить часто виготовлена з вітчизняної сировини (див. рис. 1).

Рис. 1. Зовнішня торгівля України з країнами ЄС [складено авторами за[3]]

Відповідно, значна частина національних підприємств збиткова. Так, за результатами 2015 р. були збитковими 26,3 % вітчизняних підприємств.

Проблема неконкурентоспроможності української продукції посилюється недостатнім обсягом інвестицій у модернізацію виробничих процесів (рис. 2).

Не зважаючи на активізацію інноваційної діяльності, збільшення фінансування, в країні залишається проблема того, що вітчизняні підприємства вимушені фінансувати інноваційну діяльність найчастіше самотужки, що в умовах економічної кризи є досить важким завданням. Окремо потрібно зазначити, що з кожним роком кількість впроваджених у виробництво інновацій зменшується, оскільки це збільшує ціну продукції. Важливою проблемою інноваційної діяльності є нерозуміння підприємцями важливості оновлення обладнання та технологій. У 2015 р. інноваційною

діяльністю займалися лише 15,2% промислових підприємств, з яких 37% були спрямовані на технологічне оновлення та 10,5% – на ресурсозберігаючі технології [3].

Щоб змінити проілюстровану тенденцію, вітчизняним виробникам потрібно організувати гнучке ринковоорієнтоване виробництво, збільшити частку автоматизованої праці, впроваджувати енерго-ефективні технології.

У Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» вказується на необхідність створення Програми розвитку Українського експорту, Програми енерго-ефективності, забезпечення захисту прав національних та іноземних інвесторів та кредиторів, запровадити стимулюючі механізми інвестиційної діяльності, виходячи із найкращої світової практики [4].

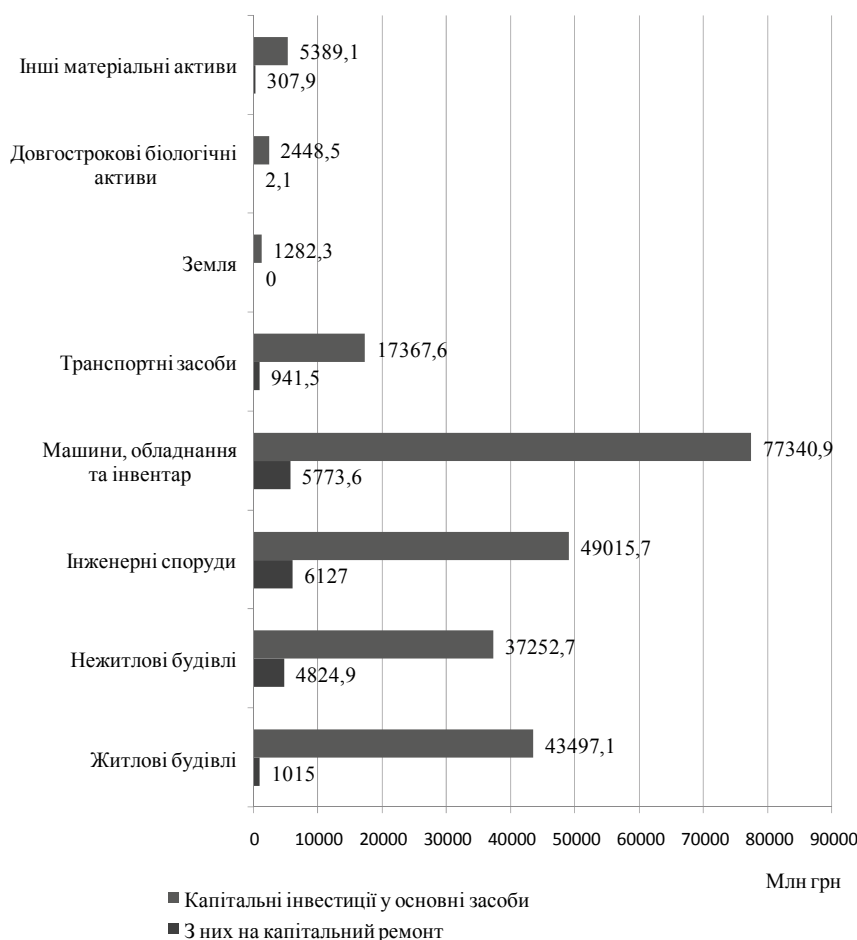

Рис. 2. Капітальні інвестиції у основні засоби за 2015р. [складено авторами за [3]]

ВИСНОВКИ

Актуальний стан розвитку економіки, загально-прийняті способи ведення господарювання та національні бажання щодо майбутнього України вимагають кардинально нових стратегічних рішень і, як наслідок, удосконалення системи організації виробництва. Це дозволить вітчизняним виробникам поставляти якісну продукцію на міжнародний ринок, що створить для країни світовий імідж надійного партнера. Сучасним вирішенням проблеми неконку-

рентоспроможності українських підприємств могло б стати переорієнтація виробничих процесів на інноваційну діяльність. Необхідно покращити обізнаність керівників з перевагами нововведень та створити відповідні умови для зацікавленості у інноваціях.

Список використаних джерел

1. Томпсон-мл. А.А., Стрикленд Ш А.Дж. Стратегический менеджмент; концепции и ситуации

для анализа / А.А. Томпсон-мл., А.Дж. Стрикленд III, [Пер. с англ.], 12-е изд., М.:Издательский дом «Вильямс», 2006. – 929с.

2. Хринюк О.С. Сучасні підходи до визначення сутності та змісту організації виробництва [Текст] / О.С. Хринюк// Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки. – 2009 – № 4, Т. 3 – С. 54-58.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

4. Указ Президента України«Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>